Birey ve Toplum - 1

1. I. Toplumsal değerleri özümseme
II. Uyumlu ve dengeli ilişkiler geliştirebilme
III. Toplumsal çevreye hazırlanma ve toplumla bütünleşebilme

Verilen özellikler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

A) Sosyalleşme
B) Sosyal norm
C) Sosyal kontrol
D) Sosyal statü
E) Sosyal prestij

2. Sosyalleşme, bireyin içinde yaşadığı toplumun kültürünü tüm ögeleriyle birlikte öğrenmesi ve benimsemesidir. Sosyalleşme sürecinde bireyler doğumdan başlayarak hayat boyu neler yapıp yapmamaları gerektiğini, toplumsal kuralları, gelenekleri ve değer yargılarını öğrenir.

Parçadan hareketle sosyalleşme ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Süreklidir.
B) Bireyin topluma uyum sürecidir.
C) Kültürel değerlere bağımlı gerçekleşir.
D) Bireyin tek başına gerçekleştirdiği bir süreçtir.
E) Bireyin toplumsal değer ve birikimlerini kazanma sürecidir.

3. Sosyalleşme sürecini etkileyen unsurlarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Okul, resmi ve örgütlü bir sosyalleşme kurumudur.
B) Arkadaş grupları, bireye özgür bir sosyalleşme ortamı sunar.
C) Sosyalleşmeyi sağlayan unsurlar her bireyde aynı etkiyi yapar.
D) Aile, bireyin sosyalleşmesini sağlayan ilk ve en önemli kurumdur.
E) Her birey öncelikle ait olduğu toplumun kültürünü kazanarak sosyalleşir.

4. Sosyalleşme unsurlarıyla bireyler dünya görüşünü, tutum ve davranışlarını şekillendirerek sosyal davranış becerileri kazanırlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bireyin sosyalleşme becerilerine örnek olamaz?

A) Yeni değerler kazanma
B) Toplumsal değerleri özümseme
C) Uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme
D) Sosyal sorumlulukları yerine getirme
E) Başkalarının fikirlerine kapalı olma

5. Sosyalleşme denilince akla bireyin çocukluk ve gençlik dönemleri gelmektedir. Bu dönemlerde birey hızlı ve yoğun bir sosyalleşme süreci yaşamaktadır ancak hayatını huzur evinde sürdürmeye karar veren bir yaşlı birey de daha önce tanımadığı bir ortama girerek norm ve değerlerini öğrenebilir.

Bu parçadan hareketle sosyalleşme ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Hoşgörü kültürünü geliştirir.
B) Toplumun sürekliliğini sağlar.
C) Hayat boyu devam eder.
D) Birey statü ve rolleri sayesinde sosyalleşir.
E) Toplum içinde farklı kuşakların birbiriyle etkileşimini sağlar.

6. Aşağıdakilerden hangisi sosyalleşmeyle edinilen gençlik döneminin en belirgin kazanımıdır?

A) Kalıcı ilişkiler kurma
B) Toplumsal rolleri model alma yoluyla öğrenme
C) Bağımsız karar alarak kişilik ve kimlik oluşturma
D) Arkadaş ilişkilerinde özverili olma
E) Sosyal ilişkileri sosyal konumlar ve meslekler aracılığıyla gerçekleştirme

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal statülerin özelliklerinden biri değildir?

A) Aynı anda birden fazla statü bir kişide bulunabilir.
B) Bireyin toplum içinde sahip olduğu konumudur.
C) Her statünün kendine ait bazı özellikleri vardır.
D) Bireyin sahip olduğu statüler zamanla değişebilir.
E) Statülere yüklenen değerler tüm toplumlarda aynıdır.

8. Gündelik yaşam bir tiyatroya benzer. Her oyuncuya senaryoda bir yer verilir ve yapması gereken davranışlar beklenir. Tiyatro oyununda olduğu gibi toplumda da bireylerin belli bir konumu vardır ve buna bağlı davranışları yerine getirmeleri beklenir.

Bu parçada açıklanan kavramlar aşağıdakilerden hangileridir?

A) Anahtar rol – anahtar statü
B) Toplumsal statü – toplumsal rol
C) Toplumsal rol – toplumsal prestij
D) Toplumsal değer – toplumsal statü
E) Toplumsal statü – toplumsal prestij

9. Toplumsal yapı karmaşık ilişkilerden kuruludur ve bireyler birden fazla statüye sahiptir. Bireye bu statülerin bir kısmı doğuştan verilmiştir, bir kısmını ise birey sonradan kazanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğuştan verilmiş statüye örnek olabilir?

A) Erkek ya da kadın olmak
B) Anne ya da baba olmak
C) Meslek sahibi olmak
D) Öğrenci olmak
E) Zengin olmak

10. Evlat, baba ve öğretmen statülerine sahip bir bireyin, babasına saygı ve hürmet, çocuğuna sevgi ve ilgi, öğrencilerine ise eğitici ve öğretici davranışlar göstermesi beklenir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılır?

A) Her statü farklı rolleri beraberinde getirir.
B) Statülerin artmasıyla birey rol çatışması yaşar.
C) Statülerin önem dereceleri birbirinden farklıdır.
D) Birey gerçekleştirdiği roller ile statülerini pekiştirir.
E) Toplumsal yapıda statüler karmaşık bir hal almıştır.

11. Kimi mesleklere daha fazla ilgiyle yaklaşıldığını gören çocuklar doktor, sanatçı, sporcu gibi mesleklere sahip olmak isterler ya da böyle bir isteğe toplum tarafından yönlendirilirler. Bunun nedeni toplumun her statüye aynı saygınlığı göstermemesidir.

Buna göre toplumun her statüye farklı anlam yüklemesi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

A) Rol pekişmesi
B) Anahtar statü
C) Rol çatışması
D) Toplumsal prestij
E) Toplumsal rol

12. Toplum her zaman aynı statüye sahip bireylere aynı saygınlığı göstermez. Toplumsal prestij maddi ve mesleki kaynaklı olduğu kadar, bireyin toplumda oluşturduğu kişisel saygınlığına da bağlıdır.

Bu parçada toplumsal prestij ile ilgili vurgulanan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyin saygınlığını sahip olduğu anahtar statüsü belirler.
B) Bireyin sahip olduğu statü ile saygınlığı arasında güçlü bir bağ vardır.
C) Bireylerin yalnızca toplumda elde ettikleri makam ve mevkilerine göre belirlenir.
D) Toplumdan topluma ve aynı toplumda zamanla değişiklik gösterir.
E) Bireyin kişisel özellikleri ve davranışlarıyla toplumda oluşturduğu imaja bağlıdır.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü